

וְאֶשְׁכְּחַן תִּיבִין בְּעֶלְמָא, הֵהוּא צְדִיקָא דְאֶשְׁתַּכַּח
 בְּדָרָא, אֶתְפַּס בְּחֻבְיָהּוּ. וְחִיבֵיָא מְאָרִיךְ קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא רוּגְזִיָּה עִמְהוֹן עַד דִּיתוּבוּן. וְאִי לֹא,
 לֹא יִשְׁתַּכַּח מָאן דִּיתַבַּע רַחֲמֵי עֲלֵיהוֹן, הָדָא הוּא
 דְכָתִיב, יֵשׁ צְדִיק אֹבֵד בְּצַדְקוֹ, מִשּׁוּם דִּהֵהוּא
 זַכָּאָה, אֶסְתַּלַּק מֵעֶלְמָא.

בְּגִינֵי כַּךְ תַּנִּינָן, לְעוֹלָם אֵל יְדוּר אָדָם אֶלְא
 בְּמָקוֹם שְׂאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה דְרִים פְּתוּכוֹ. מְאִי
 טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּוַי לְהֵא דְמְדוּרִיָּה בֵּין חִיבֵיָא,
 דֵּהוּא אֶתְפַּס בְּחֻבְיָהּוּ, וְאִי דִיּוּרִיָּה בֵּין זַכָּאִין,
 אוֹטִיבִין לִיָּה בְּגִינֵיהוֹן.

דֵּהָא רַב חֲסֵדָא, הָזָה דִּיּוּרִיָּה בְּקַדְמִיתָא בִּינֵי
 קְפוּטְקָאִי, וְהָזָה דְחִיקָא לִיָּה שְׁעָתָא,
 וּמְרַעִין רַדְפִּין אֶבְתְּרוּי. נָטַל וְשִׁוֵּי מְדוּרִיָּה בֵּין
 מְאָרִי תְרִיסִין דְּצַפּוּרִי, וְסָלִיק, וְזָכָה לְכַמְתָּה טָבִין.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אֵלָא בְּמָקוֹם שְׂאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה דְרִים
 פְּתוּכוֹ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׂאוֹי לָזָה
 שְׂמִדּוּרוֹ בֵּין הַרְשָׁעִים, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
 נִתְפָּס בְּחֻטְאֵיהֶם, וְאִם דִּיּוּרוֹ בֵּין
 צְדִיקִים, מִיִּטְבִּים לוֹ בְּגִלְלָם.

שְׁתַּרְי רַב חֲסֵדָא הָיָה דִּיּוּרוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה
 בֵּין קְפוּטְקָאִים, וְהַשְׁעָה הִיָּתָה דְחִוּקָה לוֹ
 וּמַחְלֹת רוּדְפוֹת אַחֲרָיו. נָסַע וְשָׁם מְדוּרוֹ

הָאָרֶץ, וְנִמְצְאִים רִשְׁעִים בְּעוֹלָם, אוֹתוֹ
 צְדִיק שְׂנֵמְצָא בְּדוּר נִתְפָּס בְּחֻטְאֵם,
 וְלִרְשָׁעִים מְאָרִיךְ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָגַזוּ
 עִמָּהֶם עַד שִׁיָּשׁוּבוּ, וְאִם לֹא – לֹא יִמְצָא
 מִי שְׁיִבְקֶשׁ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. זֶהוּ שְׂכַתּוּב
 יֵשׁ צְדִיק אֹבֵד בְּצַדְקוֹ, מִשּׁוּם שְׂאוֹתוֹ
 צְדִיק הַסְתַּלַּק מֵהָעוֹלָם.

מִשּׁוּם כַּךְ שְׁנִינָן, לְעוֹלָם אֵל יְדוּר אָדָם

לְכַמָּה עוֹתָרָא, לְכַמָּה אוֹרֵייתָא, וְאָמַר, כָּל הָאִי
זְכִינָא, עַל דְּעֵאלִית בֵּין אֵינוּן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲשַׁנַּח לְאוּטָבָא לְהוּ.

דְּבַר אַחַר, אֶת הַכֹּל רְאִיתִי בִימֵי הַבְּלִי. וְכִי
שְׁלֹמָה, דְּדַרְגִּין עֲלָאִין דְּחֻכְמָתָא הוּוּ בֵּיה,
עַל כָּל בְּנֵי דְרָא דְכְּתִיב (מלכים א ה) וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם,
(וְאֲשַׁתְּדְלוּתִיה בְּאוֹרֵייתָא לְמַעְבָּד טִיבּוּ וְקִשׁוּט) דְּכְּתִיב, (דְּבִרֵי הַיָּמִים א כט)
וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא יְיָ לְמֶלֶךְ, אָמַר בִּימֵי הַבְּלִי.
וְכְּתִיב, (קֹהֶלֶת א) הַכֹּל הַבְּלִים אָמַר קֹהֶלֶת.

וְתַנָּא, שְׁבַע שְׁמוֹת נִקְרָא: שְׁלֹמָה. יְדִידֵיה, אָגוּר,
בֶּן יֶקֶא, אִיתִיא"ל, לְמוֹאֵל, קֹהֶלֶת.
קֹהֶלֶת בְּנֶגֶד בָּלָם. וְכָלָם נִקְרָא (דף ל"ח ע"א) בְּעֵין שָׁל
מַעְלָה, קֹהֶלֶת בְּנוֹפִיא קְדִישָׁא דְבֵי עֲשָׂרָה, בְּגִין כְּדָ
קֹהֶל אֵין פְּחוֹת מֵעֲשָׂרָה. וְקֹהֶל אִפִּילוּ מֵאָה, וְקֹהֶלֶת

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְאִמְתוּ שְׁכַתוּב וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא ה'
לְמֶלֶךְ, אָמַר בִּימֵי הַבְּלִי, וְכַתוּב (קֹהֶלֶת א)
הַכֹּל הַבְּלִים אָמַר קֹהֶלֶת?
וְשְׁנֵינֹה, שְׁבַע שְׁמוֹת נִקְרָא: שְׁלֹמָה,
יְדִידֵיה, אָגוּר, בֶּן יֶקֶא, אִיתִיא"ל,
לְמוֹאֵל, קֹהֶלֶת. קֹהֶלֶת בְּנֶגֶד בָּלָם, וְכָלָם
נִקְרָא בְּעֵין שָׁל מַעְלָה. קֹהֶלֶת בְּנוֹם
קְדוּשָׁא שְׁל עֲשָׂרָה, מִשׁוּם כְּדָ קֹהֶל אֵין
פְּחוֹת מֵעֲשָׂרָה, וְקֹהֶל אִפִּילוּ מֵאָה,

בֵּין בְּעֵלֵי מַגְנִים שְׁל צְפוּרִי, וְעֲלָה וְזָכָה
לְכַמָּה טוֹבוֹת, לְכַמָּה עֲשָׂר, לְכַמָּה תוֹרָה,
וְאָמַר: כָּל זֶה זְכִיתִי עַל שְׁנַכְנַסְתִּי בֵּין
אוֹתָם שְׁהַקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא מְשַׁנֵּיחַ
לְהִיטִיב לָהֶם.

דְּבַר אַחַר אֶת הַכֹּל רְאִיתִי בִימֵי הַבְּלִי
– וְכִי שְׁלֹמָה, שְׁדַרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁל
חֻכְמָה הָיוּ בּוּ עַל כָּל בְּנֵי הַדּוֹר, שְׁכַתוּב
וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם, וְהִשְׁתְּדְלוּתוֹ בְּתוֹרָה לְעֲשׂוֹת טוֹב

בְּלָא דְכָלָא, כְּמַה דְאַתְּ אָמַר (דברים לג) קַהֲלַת יַעֲקֹב.
 וְתֵאנָא, שְׁמוֹתָיו עַל שֵׁם הַחֲכָמָה אֶתְקָרוּן, וּבְגִין
 כַּד תִּלַּת סְפָרִין עָבַד, שִׁיר הַשִּׁירִים.
 קַהֲלַת. מִשְׁלִי. וּבְלָהוּ לְאַשְׁלֵמָא חֲכַמְתָּא. שִׁיר
 הַשִּׁירִים לְקַבֵּל דְּחָסֵד. קַהֲלַת לְקַבֵּל דְּדִינָא. מִשְׁלִי
 לְקַבֵּל דְּרַחֲמֵי. בְּגִין לְאַשְׁלֵמָא חֲכַמְתָּא, וְהוּא עָבַד
 כָּל מַה דְּעָבַד בְּגִין לְאַחֲזָא חֲכַמְתָּא, וְלְקַבֵּל
 דְּרַגְא (נ"א וְלְקַבֵּל דְּרַגְא) עֲלָאָה, וְהוּא אָמַר בְּיַמֵּי הַבְּלִי
 הַבֵּל הַבְּלִים.

אַלְא, רַזָּא דְהַבֵּל יִקְרָא הוּא. וְהוּא הַבֵּל דְּנַפְיָק
 מִפּוּמָא, וְרַזָּא דְהַבֵּל דְּנַפְיָק מִפּוּמָא, קָלָא
 אֶתְעָבִיד מְנִיָּה. וְתֵאנָא, אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים אַלְא
 בְּהַבֵּל פִּיָּהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן שְׁלֵא חֲטָאוּ.
 שְׁלֵא חֲטָאוּ מִמֶּשׁ. (וּמְלָא) וְהַבֵּל אֶתְעָבִיד בְּרוּחָא
 וּמִיָּא, וְכֹל מַה דְּאֶתְעָבִיד בְּעֲלֵמָא בְּהַבֵּל אֶתְעָבִיד.

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

עֲשֵׂה כָּל מַה שֶׁעֲשֵׂה בְּדֵי לְהִרְאוֹת
 חֲכָמָה, וּבְנִגְד דְּרַגְוָה (וּבְנִגְד סוּד) עֲלִיוְנָה,
 וְהוּא אָמַר בְּיַמֵּי הַבְּלִי, הַבֵּל הַבְּלִים.
 אַלְא, סוּד שֶׁל הַבֵּל נִכְפָּד הוּא, וְהוּא
 הַהַבֵּל שִׁיּוּצָא מִהַפָּה. וְסוּד הַהַבֵּל שִׁיּוּצָא
 מִהַפָּה נַעֲשֵׂה מִמֶּנּוּ קוּל. וְשְׁנִינּוּ, אֵין
 הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים אַלְא בְּהַבֵּל פִּיָּהֶם שֶׁל
 תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן שְׁלֵא חֲטָאוּ. שְׁלֵא

וְקַהֲלַת כָּלֵל שֶׁל הַבֵּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 קַהֲלַת יַעֲקֹב.
 וְשְׁנִינּוּ, שְׁמוֹתָיו נִקְרְאוּ עַל שֵׁם
 הַחֲכָמָה, וּמִשּׁוֹם כַּד עֲשֵׂה שְׁלֵשָׁה
 סְפָרִים: שִׁיר הַשִּׁירִים, קַהֲלַת, מִשְׁלִי.
 וְכֻלָּם לְהַשְׁלִים הַחֲכָמָה. שִׁיר הַשִּׁירִים
 כְּנִגְד חָסֵד, קַהֲלַת כְּנִגְד דִּין, מִשְׁלִי כְּנִגְד
 רַחֲמִים, בְּדֵי לְהַשְׁלִים אֶת הַחֲכָמָה. וְהוּא

וְרָזָא (דְּמִילָה) דְּהָאֵי הֶבְל שֶׁל תִּינוּקוֹת אֲתַעְבִּיד קָלָא, וְאֲתַפְּשֵׁט בְּעֵלְמָא, וְאֵינוֹן נְטוּרֵי עֵלְמָא, וְנְטוּרֵי קַרְתָּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קכז) אִם יִי' לֹא יִשְׁמַר עִיר וְגו'.

וְתָא תָזִי, הוּא הֶבְל, הוּא קָלָא. מַה בֵּין תָּא לְהָאֵי. הֶבְל (הוּא קָלָא) קָאִים בְּחִילָא, לְמִיפְק קָלָא. קָלָא מְמַשׁ קָאִים בְּקִיּוּמָה (דְּלָא) לְאַפְקָא (אֲתָרָא) מְלָה. וְהָהוּא הֶבְל דְּהָוָה אֲחַסְנִתִּיה דְּאָבוּי קַרְיִיָּה הֶבְל, וּמִנִּיה חָזָא כָּל מַה דְּחָזָא. וְאַף עַל גַּב דְּסִיּוּעִין סְבִיאֵן מֵעִילָא אֲחֲרָנִין הָווּ לִיה, וְלֹא שְׂתַמּוּדְעָא מְלָה, אָמַר בְּיַמֵּי הֶבְלִי. דְּמְלָה דָּא מִתְמָן אֲתָא.

וְרָזָא דְּמְלָה, הֶבְל הֶבְל אֶת הֶבְל רְאִיתִי בְּיַמֵּי הֶבְלִי, יֵשׁ צְדִיק אוֹבֵד בְּצַדְקוֹ, דָּא הוּא רָזָא דְּמְלָה, דְּגִלִי וּפְרָסֵם, דְּכֻלָּא תִלְיָא בְּיַמֵּי הֶבְלִי.

לשון הקודש

קול. קול ממש עומד בקיומו (שלא להוציא דבר (אחר), ואותו הבל שהיה ירשת אביו קראו הבל, וממנו ראה כל מה שראה. ואף על גב שסיועים רבים מלמעלה, אחרים היו לו, ולהודיע הדבר אמר בימי הבל. שדבר זה בא משם. וסוד הדבר - הבל הבל, את הבל ראיתי בימי הבל. יש צדיק אבד בצדקו. והו סוד הדבר שגלה ופרסם

הטאו ממש. וקול) והבל נעשה ברות ומים, וכל מה שנעשה בעולם נעשה בהבל. וסוד ושל דבר) שהבל זה של תינוקות נעשה קול, ומתפשט בעולם, והם שומרי העולם ושומרי העיר. והו שכתוב (תהלים קכז) אם ה' לא ישמר עיר וגו'.

ובא ראה, הוא הבל, הוא קול. מה בין זה לזה? הבל (הוא קול) עומד בכח להוציא

כְּלוֹמַר בְּזִמְנָא דְהָאֵי הֶבֶל יִנְקָא מִן דִּינָא, בְּגִין
 לְמַעַבְד דִּינָא, צְדִיק אֹבֵד בְּצַדְקוֹ, וּבְזִמְנָא דְהָאֵי
 הֶבֶל יִנְקָא מִרְחֻמֵי. רָשָׁע מֵאֲרִיךְ בְּרַעְתּוֹ. וְתַרְוַיְיָהּ
 תְּלִיין בְּהָאֵי הֶבֶל, וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב בִּימֵי, וְלֹא כְּתִיב
 בְּיוֹם. וְכֹלָא תְּלִיין בִּימֵי הֶבֶל דָּא. מָאן דְּאֶעְרַע
 בְּדִינָא, בְּדִינָא. מָאן דְּאֶעְרַא בְּרַחֲמֵי, בְּרַחֲמֵי.

וְאִי תִימָא יֵשׁ צְדִיק אֹבֵד וְלֹא קֹאֲמַר אָבוּד. הָכִי
 הוּא אֹבֵד מִמָּשׁ. דִּהְהוּא דִּינָא אֹבֵד לְצְדִיק
 מֵעֲלָמָא וּמִדְרָא. וְיֵשׁ רָשָׁע מֵאֲרִיךְ בְּרַעְתּוֹ, מֵאֲרִיךְ
 מִמָּשׁ, דִּהְהוּא דִּינָא (כ"א הֶבֶל) כִּד יִנְקָא מִרְחֻמֵי, עָבִיד
 רַחֲמֵי לְהֵהוּא רָשָׁע, וּמֵאֲרִיךְ לִיה.

עַד דִּהוּו יִתְבִי חָמוֹ קִטּוּרָא דְהַזָּה סָלִיק לְעֵילָא
 וְנִחִית לְתַתָּא. אָמַר אֲתַעֲטְרוּתָא אֲתַעֲטֵר
 בְּטִינָתָא (נ"א בְּעִינִיתָא) דְּאֲרַעָא, מִגּוֹ לְעֵילָא. אֲדַחֲכֵי,

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְאִם תֹּאמַר, יֵשׁ צְדִיק אֹבֵד, וְלֹא אָמַר
 אָבוּד – כֶּךָ הוּא אֹבֵד מִמָּשׁ, שְׂאוֹתוֹ
 הֲדִין אֹבֵד לְצְדִיק מִהָעוֹלָם וּמִהַדוּר. וְיֵשׁ
 רָשָׁע מֵאֲרִיךְ בְּרַעְתּוֹ – מֵאֲרִיךְ מִמָּשׁ.
 שְׂבָשְׂאוֹתוֹ הֲדִין (הֶבֶל) יִנְקָא מִרְחֻמֵי,
 עוֹשֶׂה רַחֲמִים לְאוֹתוֹ רָשָׁע וּמֵאֲרִיךְ לוֹ.
 עַד שֶׁהֵיוּ יוֹשְׁבִים, רְאוּ קִטּוּר שֶׁהָיָה
 עוֹלָה לְמַעְלָה וַיּוֹרֵד לְמַטָּה. אָמַר,

שֶׁהֶבֶל תְּלוּי בִּימֵי הֶבֶלִי. כְּלוֹמַר, בְּזִמְנָן
 שֶׁהֶבֶל הָזֶה יִנְקָא מִן הַדִּין כִּדִּי לְעֵשׂוֹת
 דִּין, צְדִיק אֹבֵד בְּצַדְקוֹ. וּבְזִמְנָן שֶׁהֶבֶל
 הָזֶה יִנְקָא מִרְחֻמִּים, רָשָׁע מֵאֲרִיךְ בְּרַעְתּוֹ,
 וּשְׂנֵיחָם תְּלוּיִים בְּהֶבֶל הָזֶה. וְלִכְּנָן כְּתוּב
 בִּימֵי וְלֹא כְּתוּב בְּיוֹם, וְהֶבֶל תְּלוּי בִּימֵי
 הֶבֶל זֶה. מִי שֶׁנִּפְגַּשׁ בְּדִין – בְּדִין, וּמִי
 שֶׁנִּפְגַּשׁ בְּרַחֲמִים – בְּרַחֲמִים.

סָלִיק הַהוּא חֻקְלָא רִיחָא, מְכַל בּוֹסְמִין, אָמַר נִיתִיב
הָבָא, וְשִׁכְנִיתָא גַבְן אֲתִקְיִים. בְּגִין כֹּךְ, כְּרִיחַ שְׂדֵה
אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ יי'.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית כז) וַיֵּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרַכְהוּ
וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְּנֵי וְגו', וַיֵּרַח אֶת רִיחַ
בְּגָדָיו, מִשְׁמַע דְּאִינוּן לְבוֹשִׁין הָווּ סְלִקִין רִיחָא
טָבָא, (ס"א דְלָא אֲתִעְדִי) וּלְבַתָּר אֲתִעְדִי מְנַהוּן הַהוּא
רִיחָא. הַשְׂתָּא אֵית לְאַסְתְּכִלָּא, כְּתִיב, רִיחַ בְּגָדָיו,
וּכְתִיב רִיחַ בְּנֵי, וְלֹא אָמַר רִיחַ הַבְּגָדִים, אֲלֵא רִיחַ
בְּנֵי. אֲלֵא תֵאנָא, בִּינוּן שְׁנַכְנַס יַעֲקֹב, נַכְנַס עִמּוֹ גַבְן
עַדָן. וְתֵאנָא, אוֹתָן הַבְּגָדִים הָיוּ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן,
דְּכְתִיב, (בראשית ג) וַיַּעַשׂ יי' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
כְּתַנּוֹת עוֹר וַיְלַבִּישֵׁם, וְהוֹצִיאֵם מִגַּן עֵדֶן.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

ואחר כך זו מהם אותו ריח. עכשיו יש
להסתכל, כתוב ריח בגדיו, וכתוב ריח
בני, ולא אמר ריח הבגדים, אלא ריח
בני. אלא שנינו, בינון שנכנס יעקב,
נכנס עמו גן עדן. ושנינו, אותם בגדים
היו של אדם הראשון, שכתוב (שם א)
ועש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות
עור וילבשם, והוציאם מגן עדן.

התעפרות התעפר ברפש (בעניות) הארץ
מלמעלה. בין כך וכך העלה אותו שדה
ריח מכל הבשמים. אמר, נשב כאן,
ששכינה עומדת אצלנו. משום כך כריח
שדה אשר ברכו ה'.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית כז) וַיֵּרַח אֶת רִיחַ
בְּגָדָיו וַיְבָרַכְהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְּנֵי וְגו'.
וַיֵּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו, מִשְׁמַע שְׂאוֹתָם
לְבוֹשִׁים הָיוּ מַעֲלִים רִיחַ טוֹב, (שלא יז)

וְאִי תִימָא, דְּכְתִיב וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תְּאֵנָה דְּאֵינוֹן
 הוּוּ, אִי הָכִי, אִמְאִי כְּתִיב וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים.
 וְכְתִיב פְּתִנּוֹת עוֹר, הָא לָא הוּוּ אֶלָּא עָלֶיהָ תְּאֵנָה
 אֶלָּא כְּתִרְגוּמוֹ, לְבוּשֵׁין דִּיקָר וְהוּוּ סְלִקִין רִיחִין
 מִבוּסְמָא דְעֵדָן.

וְתִנְיָא, בְּשֵׁם מָלְא אֲתַעְבִּידוּ, דְּכְתִיב וַיַּעַשׂ ה'
 אֱלֹהִים. מַה דְּלָא אֲתַעְבִּידוּ בֵּיה שְׂמִיָּא
 וְאַרְעָא. וְלָא. וְהָא כְּתִיב, (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ
 אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. לָא קִשְׂיָא הָאִי כִּד אֲתַעְבִּידוּ,
 לָא אֲתַעְבִּידוּ בְּשֵׁם מָלְא, בְּר פִּד אֲתַקְיִמוּ, בְּשֵׁם
 מָלְא אֲתַקְיִמוּ.

וּמַה דְּאָמְרוּ דְּאֵינוֹן לְבוּשֵׁין אָתוּ לְהֵהוּא רְשָׁע
 דְּעֵשׂוֹ, דְּנָסִיב לוֹ מִן נְמֵרֹד הָכִי אוֹקִימָנָא,
 וְקִשְׂיָא מְלָה, דְּאִי הָכִי הָא כְּתִיב לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ,
 לְבוּשֵׁין לְאָדָם, וּלְבוּשֵׁין לְחַוָּה. לְבוּשֵׁין דְּחַוָּה מַה

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְאָרְיָן. וְלָא? וְהָרִי כְּתוּב (שם) בְּיוֹם עֲשׂוֹת
 ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם? לָא קִשְׂיָא. זֶה
 בְּשִׁנְעֵשׂוֹ, לָא נַעֲשׂוּ בְּשֵׁם מָלְא, פְּרִט
 לְכִשְׂהֵתְקִימוּ, בְּשֵׁם מָלְא הִתְקִימוּ.

וּמַה שְׂאָמְרוּ שְׂאוֹתָם לְבוּשִׁים הָיוּ
 לְאוֹתוֹ עֲשׂוֹ הַרְשָׁע שְׁלָקָה אוֹתָם מִנְמֵרֹד
 – כֶּף בְּאַרְגָּנוֹ. וְהַדְּבַר קִשְׂיָא, שְׂאָם כֶּף,
 הָרִי כְּתוּב לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ. לְבוּשִׁים

וְאָם תֹּאמַר שְׂכַתוּב וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ תְּאֵנָה,
 שְׂאֵלָה הָיוּ, אִם כֶּף לְמַה כְּתוּב וַיַּעַשׂ ה'
 אֱלֹהִים, וְכְתוּב פְּתִנּוֹת עוֹר, הָרִי לָא הָיוּ
 אֶלָּא עָלֶיהָ תְּאֵנָה? אֶלָּא כְּתִרְגוּמוֹ: לְבוּשֵׁי
 כְּבוֹד, וְהָיוּ מַעֲלִים רִיחֹת מִבְּשָׂם שֶׁל גֵּן
 עֵדֶן.

וְשִׁנְיָנוּ, בְּשֵׁם מָלְא נַעֲשׂוּ, שְׂכַתוּב וַיַּעַשׂ
 ה' אֱלֹהִים, מַה שְׂלָא נַעֲשׂוּ בּו שְׁמַיִם